20/12/2021

Επετειακή εκδήλωση στο «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει»: «Μνήμες»

/ Ενορίες

Ο Πολιτιστικός Όμιλος "ΔΩΔΩΝΗ" παρουσίασε ένα μουσικοχορευτικό αφιέρωμα σε γεγονότα και αγωνιστές που έχουν συνδέσει το όνομα τους με την Ελληνική επανάσταση του 1821 και η δράση τους αποτυπώθηκε από τη δημοτική Παράδοση. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 18 Δεκεμβρίου, στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού , στο πλαίσιο του διαδικτυακού προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…».

Την εκδήλωση πλαισίωσαν με την παρουσία τους η Γυναικεία Χορωδία και Ορχήστρα του Μουσικού-Πολιτιστικού Συλλόγου "SEMITONO" υπό τη διεύθυνση της μαέστρου Όλγας Καμηλάρη και οι Ομάδες Χορού της ΔΩΔΩΝΗΣ υπό τη

διδασκαλία του Παύλου Γκολέμη και του Γιώργου Γκολέμη, ο οποίος συντόνισε και παρουσίασε την εκδήλωση.

Μετά την άλωση της Πόλης και στην περίοδο της Τουρκοκρατίας που ακολούθησε και που βάσταξε αιώνες, ο λαός μας κατόρθωσε να δημιουργήσει μια παράδοση δημοτικής ποίησης, κάτω από τον πιο βάρβαρο κατακτητή που γνώρισε ποτέ.

Το δημοτικό τραγούδι ήταν εκείνο το μέσο που διέσωσε ως κόρη οφθαλμού πολλές μάχες και ανδραγαθήματα της εθνεγερσίας. Ήταν το αντιφέγγισμα της πραγματικής ιστορίας. Μέσα από αυτά τα τραγούδια περνάει όλο το ηθικό και πνευματικό υπόβαθρο του υπόδουλου γένους και μαζί με το Θούριο του Ρήγα γίνονται η φωνή και το άρωμα της επανάστασης.

Ο Ρήγας Βελεστινλής ή Φεραίος ήταν συγγραφέας, πολιτικός, στοχαστής και επαναστάτης. Θεωρείται εθνομάρτυρας και πρόδρομος της επανάσταησς. Ο Θούριος του Ρήγα είναι ένας πατριωτικός επαναστατικός ύμνος που διακρίνεται για τον εθνεγερτικό χαρακτήρα του μέσα από τον οποίο προβάλλεται το κοινωνικοπολιτικό όραμα του Ρήγα και οι αρχές του νεοελληνικού διαφωτισμού.

Η Δέσπω Μπότσαρη είναι μια γυναίκα γεμάτη από θέληση και δίψα για ελευθερία και, το κυριότερο, έτοιμη να αγωνιστεί για αυτήν. Η ηρωική πράξη της Δέσπως να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο χωρίς δισταγμό φανερώνει την ψυχική της δύναμη, το πάθος της για ελευθερία και την αγάπη της για την πατρίδα.

Το δημοτικό τραγούδι, σκαρώθηκε στα κλέφτικα λημέρια. Τραγουδήθηκε και χορεύτηκε εκεί, πολλές φορές πιθανόν μόνο για μια βραδιά, και μετά χάθηκε, σβήστηκε, ξεχάστηκε. Όμως τα τραγούδια αυτά έδωσαν χαρά και δύναμη σε όσους τα άκουσαν και τα χάρηκαν, και την άλλη μέρα, βγήκαν να πολεμήσουν, ψελλίζοντάς τα στα χείλη τους.

Στους «Ελεύθερους Πολιορκημένους ο Διονύσιος Σολωμός έχει το μοναδικό προνόμιο της επικοινωνίας με την προσωποποιημένη Μητέρα Πατρίδα. Η πατρίδα προσφωνείτε μητέρα, για να τονιστεί το ισχυρό συναισθηματικό δέσιμο που αισθάνονταν όλοι οι Έλληνες με την ελληνική γη. Ο ποιητής χαρακτηρίζει την πατρίδα μεγαλόψυχη, διαπνεόμενη δηλαδή από ανωτερότητα και γενναιοδωρία, τόσο στις στιγμές του πόνου όσο και της δόξας.

Η Ελλάδα και το ελληνικό έθνος διατηρούν την αξιοπρέπεια και το μεγαλείο της ψυχής τους σε κάθε περίσταση, ακόμη και στις πιο δύσκολες στιγμές. Τρανό παράδειγμα, άλλωστε, αποτελεί η στάση των πολιορκημένων Μεσολογγιτών, οι οποίοι παρόλο που βρίσκονται αντιμέτωποι μ’ έναν βέβαιο θάνατο στα χέρια του

εχθρού, δεν καταδέχονται να σκεφτούν το ενδεχόμενο της παράδοσης. Έτσι, οι απλοί άνθρωποι του Μεσολογγίου ξεπερνούν κάθε φόβο και γίνονται ήρωες και διαχρονικά σύμβολα του ανθρώπινου πόθου για ελευθερία και αξιοπρέπεια.

Η Σαμαρίνα είναι ένα από τα γνωστότερα Βλαχοχώρια της Ελλάδας. Το 1826, στην πολιορκία του Μεσολογγίου, οι Σαμαριναίοι μετέχουν στη φρουρά των Μακεδόνων. Κατά την Έξοδο του Μεσολογγίου η Μακεδονική φρουρά ήταν εμπροσθοφυλακή των πολιορκημένων, με συνέπεια να έχει τις μεγαλύτερες απώλειες από τα πυρά των Οθωμανών.

Ένας ακόμη ήρωας της Επανάστασης, είναι ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, ο οποίος θεωρείται η χαρακτηριστικότερη μορφή του Αγώνα του ’21, γιατί κουβαλά όχι μόνο όλη τη γενναιότητα και την ικανότητα αλλά και τον εγωισμό και την ιδιοτέλεια των τότε αγωνιστών. Ο Καραϊσκάκης, ανέλαβε την ευθύνη του πολέμου στη Στερεά και παραλίγο θα κέρδιζε την Επανάσταση μόνος του. Κατόρθωσε με τα άτακτα στρατεύματά του, να διώξει τα τουρκικά στρατεύματα από κεντρική και ανατολική Στερεά και να τα περιορίσει στην Αττική και την Εύβοια.

Απέμενε μια τελική μάχη στην Αττική, την οποία θα κέρδιζε σχεδόν σίγουρα και θα έλυνε την πολιορκία της Ακρόπολης αλλά τον πρόλαβε ο άδικος και πρόωρος θάνατο του σε μια απρογραμμάτιστη αψιμαχία πριν την έναρξη της μάχης στο Φάληρο.

Ο πιο πολυτραγουδισμένος ήρωας του ηπειρώτικου τραγουδιού είναι ο Μάρκος Μπότσαρης που χαρακτηρίζεται από τους ιστορικούς ως μία από τις πιο αγνές μορφές του Αγώνα. Το καλοκαίρι του 1823 ο Μάρκος Μπότσαρης προσπάθησε να ανακόψει το δρόμο στα τούρκικα στρατεύματα που επέδραμαν από τα Τρίκαλα προς τη Δυτική Στερεά. Ο αιφνιδιασμός πέτυχε, όμως, μία σφαίρα τον βρήκε στο μάτι και τον τραυμάτισε σοβαρά. Εξέπνευσε λίγες ώρες αργότερα.

Ο **Ανδρέας Μιαούλης** ήταν ένας από τους σημαντικότερους ναυτικούς ηγέτες του 1821 που γεννήθηκε στην Ύδρα και κατάγεται από οικογένεια ναυτικών. Με την κήρυξη της Επανάστασης ορίστηκε από τους συμπατριώτες του ναύαρχος του υδραίικου στόλου. Γρήγορα όμως οι επιτυχίες του τον ανέδειξαν ναύαρχο ολόκληρου του ελληνικού στόλου. Το 1824 νίκησε τον τουρκικό στόλο στη μεγαλύτερη και πιο αποφασιστική ναυμαχία της εποχής εκείνης, που έκρινε και την επιβίωση της Επανάστασης, στον κόλπο του Γέροντα. Εκεί θριάμβευσε το ναυτικό δαιμόνιο του Μιαούλη που κατατρόπωσε τον Τουρκοαιγυπτιακό στόλο.

Ο **Νικηταράς Σταματελόπουλο**ς ήταν ένας από τους μεγαλύτερους ήρωες της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Με την έκρηξη της Επανάστασης, στην μάχη που δόθηκε στο Βαλτέτσι της Αρκαδίας τον Μάιο του 1821, ο Νικηταράς που κρατούσε με 200 άντρες τα Άνω Δολιανά, κατάφερε να αποκρούσει 6.000 Τούρκους που επιτίθεντο με πυροβολικό. Στην μάχη αυτή, ο Νικηταράς διακρίθηκε για την αντρεία του και την γενναιότητά του. Οι συναγωνιστές του έκπληκτοι από το θάρρος και την γενναιότητά του τον ονόμασαν «τουρκοφάγο».

Οι συχνές προσαγωγές και φυλακίσεις του, κλόνισαν την υγεία του, αμνηστεύθηκε και αποφυλακίστηκε σχεδόν τυφλός. Ο Νικηταράς υπέφερε πολλά αλλά ποτέ δεν αγανάκτησε και ποτέ δεν είπε πικρή κουβέντα για την πατρίδα του. Η αρμόδια επιτροπή του χορήγησε άδεια επαιτείας στον Πειραιά, στην περιοχή που σήμερα βρίσκεται ο Ναός της Ευαγγελίστριας όπου κάθε Παρασκευή θα μπορούσε να επαιτεί.

Ο **Οσμαντάκας, ή Σιαμαντάκας**, ήταν ένας Ηπειρώτης οπλαρχηγός. Το 1875 το κίνημά του ηττάται κοντά στην Πρέβεζα. Συλλαμβάνεται και οδηγείται στο εκτελεστικό απόσπασμα. Ο ήρωάς είχε λεβέντικη κορμοστασιά και ήταν ξακουστός χορευτής, έτσι σαν τελευταία του επιθυμία ζητάει να χορέψει. Το πρωί της επομένης ο πασάς του Μαργαριτίου εντυπωσιασμένος από το τόλμημα του παλληκαριού, του χαρίζει τη ζωή και τον αφήνει ελεύθερο.

Ο **Σιαμαντάκας** όμως δεν καταθέτει τα όπλα, οργανώνει νέα αντίσταση αντιπαλεύοντας όλον πλέον το στρατό του πασαλικιού της Ηπείρου. Ο αντίπαλος όμως είναι υπέρτερος και τελικά ο Σιαμαντάκας, οδηγείται σιδηροδέσμιος στα Γιάννενα όπου βρίσκει φριχτό θάνατο μετά από βασανιστήρια το 1875. Η λαϊκή μούσα εμπνεύστηκε από τη λεβεντιά του Σιαμαντάκα και τον έκανε δημοτικό τραγούδι.

Το πεντοζάλι είναι ο χορός της επανάστασης. Άμεσα συνδεδεμένος με την ιστορία της Κρήτης και με τους αγώνες της να αποτινάξει τον τούρκικο ζυγό. Οι Κρητικοί, ουδέποτε εγκατέλειψαν, τον χορό και το τραγούδι, ακόμα και στα πιο δύσκολα χρόνια που βίωσε η Κρήσσα γη. Η ονομασία του συμβολίζει το πέμπτο ζάλο (βήμα), την πέμπτη, δηλαδή, κατά σειρά ελπίδα για την απελευθέρωση της Κρήτης από τους Τούρκους.

Την εκδήλωση μπορείτε να την παρακολουθήσετε εδώ:

«Μνήμες» (Πολιτιστικός Όμιλος ΔΩΔΩΝΗ – “SEMITONO”)